

Annales Societatis Geologorum Poloniae (1992), vol. 62: 347-348
PL ISBN 0208-9068

Mieczysław Klimaszewski, Kraków, ul. Wyspiańskiego 3
Emerytowany profesor UJ, członek rzeczywisty PAN i PAU

W SPRAWIE WIEKU OSADÓW PLEJSTOCENSKICH W KĄTACH W DOLINCE MIĘDZYPOTOCZA

W sierpniu 1939 roku badałem i opisałem w dolince Międzypotocza pięć odsłoneń i pobrałem 130 próbek do analizy pyłkowej. W odległości około 260 m od wylotu dolinki stwierdziłem w prawym zboczu dolinki w wysokości 492-500 m następujący profil:

a – glina z gruzem	1,00 m
b – glina żółta	0,30 m
c – il ciemny ze szczątkami roślin	0,03 m
d – mułek piaszczysty, popielaty, warstewki ilu	0,25 m
e – il szary z okruchami wapiennymi	0,06 m
f – glina żółta	0,06 m
g – glina z okuchami wapiennymi	0,15 m
h – il ciemny	0,03 m
j – piasek gruby	0,10 m
k – il szary z fragmentami drewna	0,03 m
l – il szary i glina żółta z okruchami wapienia	0,13 m
ł – il ciemny	0,10 m
m – glina brunatno-żółta	0,21 m
n – il piaszczysty siwy	0,30 m
o – glina siwo-żółta ze szczątkami roślin	1,50 m
p – il siwy	0,90 m
r – gytia brunatna	0,15 m
s – torf czarny, ilasty	0,30 m
t – żwiry dunajcowe w piasku	2,00 m

Cokół skalny w wysokości 492 m npm, a 27 m nad poziom Dunajca.

Zebrane przeze mnie próbki zostały opracowane przez J. Dyakowską i torf uznany za interglacjalny. To zostało ogłoszone w pracy "Interglacjał w Kątach koło Sromowiec Wyżnich". Bliżej wylotu dolinki Międzypotocze na cokole skalnym w wysokości 478 m, to jest 13 m nad poziom Dunajca, znajduje się pokład żwirów dunajcowych o przewadze nie zwięzłych granitów, przykryty parometrową pokrywą soliflukcyjną.

Żwiry poziomu wyższego (492-494 m) wiązałem (1948) i wiąże z okresem przedostatniego zlodowacenia, torf i gytie ze schyłkiem interglacjalnego eemskiego, podobnie jak Dyakowska (1947), Halicki (1951) i Kneblova-Vodičkova (1963), a pokrywę soliflukcyjną z okresem ostatniego zlodowacenia. Natomiast żwiry poziomu niższego (478-479) oraz pokrywę soliflukcyjną na nich spoczywającą z ostatnim zlodowaceniem. Po wojnie w dolince Międzypotoc-

za zostało opisanych kilka odsłoneń ale położonych raczej w innych miejscach, bez podania wysokości nad poziom morza lub Dunajca, a wyniki badań paleobotanicznych zostały ogłoszone w pracy Mamakowej *et al.*, (1975). W tych odsłonięciach stwierdzono następujące osady:

Kąty I

a – glina żółta z okruchami piaskowców i wapieni	0,00 - 0,20 m
b – glina ciemno-szara z fragmentami drewna	0,20 - 0,40 m
c – glina jasno szara z fragmentami drewna	0,40 - 1,00 m
d – il piaszczysty jasno szary	1,00 - 1,25 m
e – muł organiczny, brązowy z fragmentami drewna	1,25 - 1,55 m
f – muł organiczny, brązowy	1,55 - 1,60 m
g – piaski i żwiry dunajcowe,	

Dla organizmów warstwy *e* określono wiek na 51 200 BP

Kąty II

a – glina jasno-żółta z okruchami wapienia	0,00 - 0,60 m
b – il ciemno żółty z okruchami	0,60 - 1,50 m
c – il ciemno-szary z okruchami wapienia	1,50 - 2,10 m
d – il ciemno-szary z okruchami wapienia	2,10 - 2,62 m
e – il jasno-szary, mulkowały	2,62 - 3,27 m
f – piasek ze zwęglonym drewnem	3,27 - 3,35 m
g – piasek rdzawo-żółty z orsztynem	3,35 - 3,55 m
h – muł jasno-żółty i rdzawy	3,55 - 3,60 m
j – muł organiczny, brunatny z drewnem	3,60 - 3,80 m
k – il jasno-szary	3,80 - 3,87 m
l – warstewka orsztynu	3,87 - 3,89 m
l – piasek gruby, rdzawy	3,89 - 3,99 m
m – żwiry i piaski rdzawe	3,99 - 4,15 m

Dla warstwy *d* określono wiek na 48 200 BP

A. Środoń (in Mamakowa *et al.*, 1975) umieszcza florę kopalną z warstwy *e* w Kątach I i warstwy *d* w Kątach II w interstadiale Brörup. Datowanie dotyczy prawdopodobnie innego poziomu z florą kopalną aniżeli torfu, stwierdzonego w roku 1939-tym, opracowanego przez J. Dyakowską.

LITERATURA CYTOWANA

- Dyakowska, J., 1947. Interglacjał w Kątach koło Sromowiec Wyżnich (Pieniny). The Interglacial at Kąty in West Carpathians. *Starunia*, 23: 1 – 18, Kraków.
- Halicki, B., 1951. *Czwartorzęd. Regionalna geologia Polski. Karpaty*, t. I. 1: 181 – 200, Pol. Tow. Geol., Kraków.
- Klimaszewski, M., 1948. Polskie Karpaty Zachodnie w okresie dyluwialnym. The Polish West Carpathians during the Ice Age. *Pr. Wrocl. Tow. Nauk., ser. B.*, 7: 1 – 226.
- Kneblova-Vodičkova V., 1963. Die jungpleistozäne Flora aus Sedimenten bei Český Tešín (letztes Glazial). *Preslia*, 35: 52 – 64.
- Mamakowa, K., Mook, W. & Środoń, A., 1975. Late Pleistocene flora at Kąty (Pieniny Mts., West Carpathians). *Acta Paleobotan.*, 16, 2: 147 – 172.